

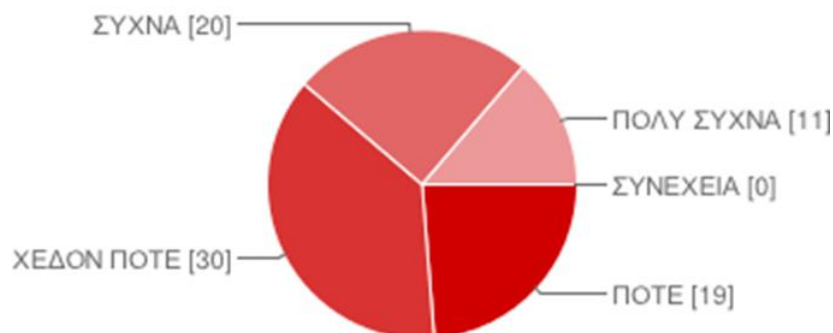

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΩΝ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«Η αντιμετώπιση των βιολογικών προϊόντων από τους κατοίκους της
Θεσσαλονίκης»

Γρηγορόπουλος Παναγιώτης

Μαλάκος Γεώργιος

A.M.0078/2007

A.M.0038/2007

Επιβλέπων Καθηγητής Παλάτος Γεώργιος

Θεσσαλονίκη Ιούνιος 2014

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«Η αντιμετώπιση των βιολογικών προϊόντων από τους κατοίκους της
Θεσσαλονίκης»**

Γρηγορόπουλος Παναγιώτης

A.M.0078/2007

Μαλάκος Γεώργιος

A.M.0038/2007

Επιβλέπων Καθηγητής Παλάτος Γεώργιος

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της έρευνάς μας είναι να διαπιστώσουμε ποιες είναι οι γνώσεις των κατοίκων της Θεσσαλονίκης όσον αφορά τα βιολογικά προϊόντα, αν τα εμπιστεύονται και τα προτιμούν σε σχέση με τα συμβατικά και το κατά πόσο τα χρησιμοποιούν σε καθημερινή βάση.

Η υλοποίηση της έρευνάς μας επιτεύχθηκε μέσω ερωτηματολογίων και ανάλυσής τους. Επίσης μέσω αναζήτησης πληροφοριών σε βιολογικές λαϊκές αγορές, στο διαδίκτυο και σε συγγράματα.

Τα κύρια βήματα που ακολουθήσαμε για να ολοκληρωθεί η έρευνά μας είναι τα εξής: Αρχικά η δημιουργία ερωτήσεων για το ερωτηματολόγιο και η διανομή του ερωτηματολογίου σε άτομα διαφορετικών ηλικιών, φύλων, οικογενειακής και οικο-νομικής κατάστασης καθώς και μορφωτικού επιπέδου στους περισσότερους Δήμους της Θεσσαλονίκης. Έπειτα η ταξινόμηση και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων από το σύνολο των ερωτηματολογίων και η δημιουργία των στατιστικών στοιχείων. Επίσης λήψη πληροφοριών από συγκεκριμένες λαϊκές αγορές των Δήμων της Θεσσαλονίκης, παίρνοντας χρήσιμες πληροφορίες από τους παραγωγούς, τους πωλητές και τους πελάτες. Τέλος αναζήτηση πληροφοριών από το διαδίκτυο και από συγγράματα.

Τέλος, από την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων καταλάβαμε πως οι κάτοικοι της Θεσσαλονίκης αν και δεν έχουν επάρκειες γνώσεις σχετικά με τα βιολογικά προϊόντα και τις καλλιέργειες κρατούν μια θετική στάση απέναντί τους αλλά λόγω της υπάρχουσας οικονομικής κατάστασης και των αυξημένων τιμών στα προϊόντα αυτά τελικά δεν τα προτιμούν και στρέφονται προς τα συμβατικά.

Λέξεις κλειδιά της εργασίας μπορούν να θεωρηθούν οι εξής:

Βιολογικά, Προϊόντα, Θεσσαλονίκη, Γεωργία, Συμβατικά.

ABSTRACT

The purpose of our research is to find out what is the level of knowledge of the inhabitants of Thessaloniki about organic products, if they trust and prefer them in relation to conventional and whether they use them on a daily basis.

The implementation of our research was achieved through questionnaires and their analysis. Also by searching information on organic farmers' markets, on the internet and in writings.

The main steps that we followed to complete our research are the follows: Initially we created questions for the questionnaire and we distributed the questionnaire to people of different ages, genders, family, financial status and educational attainment in most municipalities of Thessaloniki. After that we proceed to the classification and evaluation of the results of all the questionnaires and also the creation of the statistics. Also we received information from specific public local markets in Thessaloniki, taking useful information from manufacturers, vendors and customers. Finally, we collected information from the internet and from writings.

To conclude, through the evaluation of the results we realized that the residents of Thessaloniki although they do not have sufficient knowledge about organic products and crops, keep a positive attitude towards them, but due to the current financial situation and the increased prices on these products they seem not to prefer them and instead they turn to conventional products.

Keywords of this paper can be considered the followings:

Biological products, Thessaloniki, agriculture, conventional.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τον επιβλέποντα καθηγητή κ. Παλάτο Γεώργιο που βοήθησε στην εκπόνηση της πτυχιακής μας εργασίας καθώς και τους γονείς μας για όλη τους τη στήριξη σε αυτή μας την προσπάθεια.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότερος λόγος γίνεται για τα βιολογικά τρόφιμα, που κάνουν πλέον έντονη την παρουσία τους στα ράφια των σούπερ μάρκετ. Η σύγχυση που επικρατεί σχετικά με την ασφάλειά τους και την κατανάλωσή τους είναι δικαιολογημένη, καθώς η πληροφόρηση είναι ελλιπής και αποσπασματική. Με τον όρο **βιολογική ή οικολογική γεωργία** εννοούμε την ήπια, φιλική προς το περιβάλλον γεωργία, η οποία δεν χρησιμοποιεί χημικά φυτοφάρμακα και λιπάσματα. Για ένα πιο αναλυτικό ορισμό θα λέγαμε:

«Οικολογική (βιολογική) γεωργία είναι ένα σύστημα παραγωγής που βασίζεται στην αμειψισπορά των καλλιεργειών, την ανακύκλωση των φυτικών υπολειμμάτων και της ζωικής κοπριάς, τη χλωρή λίπανση, τη λογική χρήση των γεωργικών μηχανημάτων και τους βιολογικούς τρόπους αντιμετώπισης των εχθρών και παρασίτων των φυτών».

Αυτές οι πρακτικές συνδυαζόμενες κατάλληλα εξασφαλίζουν:

- α) τη διατήρηση και αύξηση μακροπρόθεσμα της γονιμότητας του εδάφους
- β) τον έλεγχο των εχθρών, ασθενειών και ζιζανίων, χωρίς τη χρήση χημικών φυτοφαρμάκων
- γ) την αποφυγή όλων των μορφών ρύπανσης του περιβάλλοντος που προέρχονται από τη γεωργική πρακτική
- δ) την ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων
- ε) την μειωμένη κατανάλωση ενέργειας
- στ) την βελτίωση των συνθηκών ζωής με την παραγωγή τροφής υψηλής θρεπτικής αξίας σε επαρκή ποσότητα

Από τα παραπάνω φαίνεται πως στην βιολογική γεωργία δουλεύουμε μαζί με τη φύση, κάνουμε ήπιες επεμβάσεις, και αντιμετωπίζουμε το αγροοικοσύστημα ως σύνολο. Για να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι χρειάζεται να γίνουν σημαντικές τροποποιήσεις στη καλλιεργητική πρακτική, στις μεθόδους φυτοπροστασίας και την θρέψη των φυτών. Εφόσον η θρέψη εφαρμόζεται σωστά και λαμβάνονται μέτρα φυτοπροστασίας, η παραγωγικότητα δεν υστερεί της συμβατικής γεωργίας.

Σε αντίθεση με τα παραπάνω, η συμβατική γεωργία πολύ συχνά χρησιμοποιεί «σκληρά» φυτοφάρμακα, επικίνδυνα για τους ωφέλιμους μικροοργανισμούς του εδάφους, τη βιοποικιλότητα και, βέβαια, για τους ανθρώπους. Επίσης, η χρήση βαριών μηχανημάτων που συμπιέζουν το έδαφος και τα βαθιά οργώματα, είναι καταστροφικές πρακτικές που χρησιμοποιούνται στη συμβατική γεωργία.

1.Βασικές κατευθύνσεις

Σε γενικές γραμμές επιδιώκουμε:

- Ζωντανό και υγιές έδαφος
- Διατήρηση της φυσικής ισορροπίας

Το ζωντανό έδαφος είναι ένα σύστημα που περιλαμβάνει εκατομμύρια μικροοργανισμούς, οι περισσότεροι των οποίων είναι ωφέλιμοι και απαραίτητοι για την ανάπτυξη της ζωής γενικότερα και των καλλιεργειών ειδικότερα. Η φυσική ισορροπία είναι κάτι που επίσης πρέπει να συντηρούμε, γιατί η διατάραξή της θα έχει ως αποτέλεσμα να απειληθούν οι καλλιέργειές μας από διάφορους εχθρούς ή επίμονα ζιζάνια.

Η επιλογή του κατάλληλου είδους και ποικιλίας, του σωστού χώρου και χρόνου καλλιέργειας, της επιλογής προληπτικών και θεραπευτικών μέτρων για την προστασία των καλλιεργειών από εχθρούς και ασθένειες, την καθιέρωση τρόπων βελτίωσης της γονιμότητας του εδάφους και της θρέψης των φυτών είναι οι βασικές αρχές που πρέπει να εφαρμόζονται στη βιολογική γεωργία.

Η βιολογική (ή οικολογική ή οργανική) γεωργία σέβεται τα συστήματα του ιδίου του περιβάλλοντος και αποφεύγει τη χρησιμοποίηση χημικών παρασιτοκτόνων, ζιζανιοκτόνων ή γενετικών τροποποιήσεων. Οι καλλιεργητές βιολογικών προϊόντων χρησιμοποιούν ένα ευρύ φάσμα τεχνικών, που βοηθούν τη διατήρηση των οικοσυστημάτων και μειώνουν τη ρύπανση. Στηρίζεται στην εκμετάλλευση των φυσικών πόρων και στην παραγωγή γεωργικών προϊόντων μέσα από φυσικές διαδικασίες που διατηρούν μακροπρόθεσμα την οικολογική ισορροπία, όπως τη γονιμότητα του εδάφους. Η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αποτελεί ένα από τα στοιχεία εκείνα που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος.

Οι εδαφοκλιματικές συνθήκες της περιοχής πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη στην επιλογή του είδους που θα καλλιεργηθεί. Η επιλογή ενός είδους προσαρμοσμένου στο περιβάλλον εξασφαλίζει ευνοϊκές συνθήκες ανάπτυξης των φυτών, ώστε να γίνονται λιγότερο ευπαθή στις προσβολές από ασθένειες και έντομα, αλλά και να έχουν ικανοποιητική ποιοτική και ποσοτική παραγωγή. Ο εγκλιματισμός και η ανθεκτικότητα αποκτούν ιδιαίτερη σημασία στη βιοκαλλιέργεια, γιατί ο παραγωγός δεν έχει στη διάθεσή του τα χημικά φυτοπροστατευτικά προϊόντα που χρησιμοποιούν στη συμβατική γεωργία.

Η παραγωγή κρέατος και πουλερικών ρυθμίζεται με ιδιαίτερη φροντίδα για την καλή διαβίωση των ζώων με τη χρησιμοποίηση φυσικών ζωοτροφών. Η βιολογική κτηνοτροφία στηρίζεται στη διατροφή τους με ζωοτροφές που έχουν παραχθεί με βιολογικό τρόπο, περιορίζοντας στο ελάχιστο τη χρήση συνθετικών φαρμάκων. Τέλος, είναι αντίθετη στην γενετική τροποποίηση και τη χρήση ουσιών που ευνοούν την ανάπτυξη ή την τροποποίηση του κύκλου αναπαραγωγής των ζώων.

Οι γεωργοί που χρησιμοποιούν μεθόδους βιολογικής γεωργίας ενθαρρύνονται μέσω επενδυτικών ενισχύσεων στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής, της μεταποίησης και της εμπορίας. Η ΕΕ μέσω δέσμης μεταρρυθμιστικών μέτρων δίνει έμφαση στην επέκταση της βιολογικής γεωργίας, καθώς ανοίγονται νέες προοπτικές απασχόλησης με τεράστια μακροπρόθεσμα περιβαλλοντικά οφέλη.

Η επιθεώρηση των προϊόντων βιολογικής γεωργίας καλύπτει όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων της αποθήκευσης, της εμπορίας και της συσκευασίας. Οι επιθεωρήσεις στις μονάδες βιολογικής καλλιέργειας διενεργούνται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, ενώ πραγματοποιούνται και επιτόπιοι έλεγχοι.

Οι ποινές για οποιαδήποτε παράβαση των κανόνων της ΕΕ περιλαμβάνουν άμεση απόσυρση του δικαιώματος να γίνεται αναφορά στο βιολογικό τρόπο παραγωγής για το σχετικό προϊόν, καθώς και αυστηρότερες ποινές σε περίπτωση σοβαρότερων παραβάσεων. Οι γεωργοί υποχρεούνται να τηρούν λεπτομερή αρχεία, συμπεριλαμβανομένων, για τους κτηνοτρόφους, πλήρων αρχείων των συστημάτων διαχείρισης του ζωικού τους κεφαλαίου.

Ειδικότερα στην χώρας μας το έργο της επιθεώρησης έχουν επιφορτιστεί οι ιδιωτικοί οργανισμοί:

- Σύλλογος Οικολογικής Γεωργίας Ελλάδας (ΣΟΓΕ),
- Φυσιολογική ΕΠΕ (Ελεγχοι, Πιστοποιήσεις, Προαγωγή Βιολογικής Γεωργίας και Ανάπτυξης),
- ΔΗΩ (Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας) και
- ΟΠΕΓΕΠ ή AGROCERT (Οργανισμός Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων, υπάγεται στο Υπουργείο Γεωργίας).

Ο έλεγχος διενεργείται υποχρεωτικά μια φορά, αλλά όλοι οι οργανισμοί προβαίνουν σε περισσότερους ελέγχους ετησίως, συνήθως πάνω από τρεις, και χωρίς προηγούμενη προειδοποίηση. Οι επιθεωρήσεις έχουν την μορφή εργαστηριακού ελέγχου σε όλα τα στάδια παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας του βιολογικού προϊόντος. Στον έλεγχο των οργανισμών δεν συμπεριλαμβάνονται οι τιμές πώλησης, οι οποίες είναι πάντα 25-30% υψηλότερες, συγκριτικά με αυτές των συμβατικών προϊόντων

Ο παραγωγός καταθέτει στον οργανισμό έλεγχου, στην αρχή κάθε καλλιεργητικής περιόδου, το πρόγραμμα των καλλιεργειών του με όλες τις λεπτομέρειες για τις καλλιεργητικές πρακτικές που θα ακολουθήσει. Επίσης καταγράφει τις καλλιεργητικές ενέργειες σε ειδικό βιβλίο. Κατόπιν υπογράφεται μεταξύ του οργανισμού και του καλλιεργητή πρωτόκολλο αναμενόμενης παραγωγής και στο τέλος της συγκομιδής δηλώνεται η τελική παραγωγή.

Εν συνεχεία έλεγχος γίνεται στην μεταποίηση, όπου ελέγχονται οι χώροι αποθήκευσης, τα μηχανήματα, δηλώνονται οι ποσότητες που αγοράστηκαν και οι παραγωγοί που πούλησαν πρώτες ύλες και, τελικά, ελέγχεται η παραχθείσα ποσότητα του τελικού προϊόντος.

Αξίζει να σημειωθεί ότι σε περίπτωση που κάποιος εκ των οργανισμών διαπιστώσει παράβαση, δεν χορηγεί πιστοποιητικό και φυσικά μπορεί να διακόψει αυτόματα τη συνεργασία με τον συγκεκριμένο καλλιεργητή.

Τα βιολογικά προϊόντα που πληρούν τους κανονισμούς της ΕΕ, φέρουν προαιρετικά στην συσκευασία τους το λογότυπο της βιολογικής γεωργίας, το οποίο περιλαμβάνει την φράση 'βιολογική γεωργία-σύστημα ελέγχου ΕΚ'.

Με αυτό τον τρόπο διασφαλίζεται ότι οι καταναλωτές μπορούν να είναι βέβαιοι ότι τουλάχιστον το 95% των συστατικών του προϊόντος που αγοράζουν έχει παραχθεί με βιολογική μέθοδο, πληρεί τους κανόνες του επίσημου καθεστώτος επιθεώρησης, προήλθε απευθείας από τον παραγωγό ή παρασκευαστή σε σφραγισμένη συσκευασία και φέρει το όνομα του παραγωγού ή του πωλητή και το όνομα ή τον κωδικό του οργανισμού επιθεώρησης.

-όλα τα βιολογικά προϊόντα που πωλούνται αυτή τη στιγμή στην ελληνική αγορά είναι συσκευασμένα και έχουν την ένδειξη 'προϊόν βιολογικής γεωργίας' ή 'προϊόν βιολογικής γεωργίας σε μεταβατικό στάδιο'

-τα βιολογικά οπωροκηπευτικά πωλούνται μόνο στην εποχή τους

-δεν επιτρέπεται να πωλούνται χύμα, παρά μόνο όταν αγοράζονται κατευθείαν από το κτήμα του παραγωγού

-τα παραδοσιακά προϊόντα, δεν είναι κατ' ανάγκη βιολογικά, εκτός αν στη συσκευασία αναφέρεται ότι τα συστατικά του προϊόντος είναι βιολογικής καλλιέργειας.

Από το 1970 αρχίζουν να δημιουργούνται σύλλογοι παραγωγών, καταναλωτών και ανθρώπων με ιδιαίτερο ενδιαφέρον προς την οικολογία. Η βιολογική γεωργία άρχισε ουσιαστικά να ανθίζει κατά τη δεκαετία του '80, καθώς η αγορά έδειξε να ενδιαφέρεται για προϊόντα που σχετίζονται με τον οικολογικό τρόπο παραγωγής. Παράλληλα, το ενδιαφέρον για τα προϊόντα αυτά αυξάνεται εκτός των Ευρωπαϊκών χωρών σε όλη την υφήλιο (Αυστραλία, Καναδάς, κλπ).

Σε εθνικό επίπεδο, καταβάλλονται από τα μέσα της δεκαετίας του '80 προσπάθειες για την ανάπτυξη του χώρου, με την ενσωμάτωση του πεδίου της βιολογικής γεωργίας στις ερευνητικές δραστηριότητες, ενώ δημιουργούνται και οι πρώτες νομοθεσίες σχετικά με τη μέθοδο παραγωγής.

Ιδιαίτερης σημασίας κίνηση αποτέλεσε η δημιουργία της IFOAM, της Διεθνούς Ομοσπονδίας Κινημάτων Βιολογικής Γεωργίας το 1972. Έκτοτε, η IFOAM στηρίζει σε διεθνές επίπεδο τις προσπάθειες προώθησης της υγείας, της οικολογίας, του δίκαιου εμπορίου κ.λ.π.

Η οργανική καλλιέργεια ενισχύει τις εδαφολογικές δομές, συντηρεί το νερό και εξασφαλίζει τη συντήρηση και τη βιώσιμη χρήση της βιοποικιλότητας. Τα παράσιτα και οι ασθένειες ελέγχονται με τα φυσικά εμφανιζόμενα μέσα και τις ουσίες. Οι γεωργικοί μολυσματικοί παράγοντες, όπως τα ανόργανα λιπάσματα, τα ζιζανιοκτόνα και τα εντομοκτόνα από τη συμβατική γεωργία, είναι μια σημαντική ανησυχία σε όλο τον κόσμο. Ο ευτροφισμός, η ασφυξία των υδρόβιων φυτών και των ζώων λόγω της ταχείας ανάπτυξης των αλγών, σκοτώνει

κυριολεκτικά τις λίμνες, τους ποταμούς και άλλους οργανισμούς του ύδατος. Τα επίμονα ζιζανιοκτόνα και τα εντομοκτόνα μπορούν να επεκταθούν πέρα από τα ζιζάνια και τα έντομα, όταν εισάγονται στα υδρόβια περιβάλλοντα. Η οργανική γεωργία αποκαθιστά την περιβαλλοντολογική ισορροπία.

Η βιολογική καλλιέργεια είναι η απάντηση επιστημών και ανθρώπων της γεωργίας για τη διατήρηση της ισορροπίας του περιβάλλοντος. Η εντατικοποίηση της γεωργίας θεωρήθηκε η λύση στα διάφορα προβλήματα που αντιμετώπιζε η αγροτική παραγωγή και οι άνθρωποι που ασχολούνταν με αυτή.

Η βιολογική καλλιέργεια επενδύοντας στην ποιότητα και την υγεία προτείνει την διαφύλαξη του περιβάλλοντος, ακόμα και σε βάρος της αυξημένης παραγωγής.

Με τη χρήση του κομπόστ αξιοποιείται πολύτιμη οργανική ύλη για την μακροπρόθεσμη αύξηση της γονιμότητας των εδαφών. Επειδή αποφεύγεται η καύση των υπολειμμάτων, μειώνεται ο κίνδυνος των πυρκαγιών, που στη χώρα μας ως γνωστό είναι μεγάλος. Εξοικονομείται πολύτιμο νερό με την προστασία των υπόγειων νερών, των υδάτινων αποδεκτών και της θάλασσας από τον ευτροφισμό. Επίσης, συντελείται εξυγίανση της φύσης μέσα από την προστασία των εδαφών και τις λιγότερες αρρώστιες στις καλλιέργειες και τον περιορισμό του προβλήματος της διάθεσης των οργανικών απορριμμάτων από τις μονάδες ζωικής παραγωγής, επειδή η κομποστοποίηση συνιστά τον καλύτερο τρόπο αξιοποίησής τους.

2. Έλεγχος και πιστοποίηση βιολογικών προϊόντων

Το σύστημα ελέγχου και πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων στις χώρες της Ε.Ε. βασίζεται στον Καν. Ε.Ε. 2092/91, ο οποίος συμπληρώνεται από τον Καν. Ε.Ε. 1804/99, ειδικά για τα βιολογικά προϊόντα ζωικής προέλευσης.

Σύμφωνα με τους αντίστοιχους Κανονισμούς της ΕΕ, κανένα προϊόν δεν διατίθεται στο εμπόριο ως «βιολογικό» χωρίς να έχει ελεγχθεί και πιστοποιηθεί. Κάθε χώρα – μέλος της ΕΕ υποδεικνύει μία ή περισσότερες αρμόδιες αρχές ή εγκρίνει ιδιωτικούς οργανισμούς, με σκοπό τον έλεγχο και την πιστοποίηση των βιολογικών προϊόντων, ενώ ταυτόχρονα ορίζει μια αρχή υπεύθυνη για την έγκριση και επίβλεψη των οργανισμών αυτών.

Ο Οργανισμός Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων (Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π.) ως αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

-αξιολόγηση και επίβλεψη των Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων

-χορήγηση ενιαίου εθνικού σήματος αναγνώρισης στα ελληνικά βιολογικά προϊόντα

-έλεγχο της εμπορίας των προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας

-έλεγχο στην πιστοποίηση των προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, καθώς και έλεγχο των επιχειρηματιών που εισάγουν βιολογικά προϊόντα από τρίτες χώρες.

Ο οργανισμός πρέπει να πραγματοποιεί, τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, πλήρη έλεγχο των μονάδων παραγωγής / παρασκευής ή άλλων χώρων. Ο οργανισμός ή η αρχή ελέγχου μπορεί να διενεργεί δειγματοληψίες για την ανίχνευση προϊόντων απαγορευμένων από τον Κανονισμό ή για τον έλεγχο της χρήσης τεχνικών παραγωγής που δεν συμβιβάζονται με τον Κανονισμό 2092/91. Μπορούν, επίσης, να λαμβάνονται δείγματα και να διενεργούνται αναλύσεις για την ανίχνευση πιθανής ρύπανσης από απαγορευμένα προϊόντα. Οι αναλύσεις αυτές όμως είναι υποχρεωτικές, όταν υπάρχουν υπόνοιες για

χρησιμοποίηση απαγορευμένων προϊόντων. Μετά από κάθε επίσκεψη συντάσσεται έκθεση ελέγχου, που συνοπογράφεται από τον υπεύθυνο της μονάδας που έχει ελεγχθεί ή τον αντιπρόσωπό του. Επιπλέον, ο οργανισμός πραγματοποιεί σε τυχαία βάση επισκέψεις ελέγχου, αιφνιδιαστικές ή μη. Οι επισκέψεις καλύπτουν ιδίως τις εκμεταλλεύσεις ή τις καταστάσεις, όπου ενδέχεται να υπάρχει συγκεκριμένος κίνδυνος ή ανταλλαγή προϊόντων της βιολογικής παραγωγής με άλλα προϊόντα.

Κανονισμός 834/2007

Κανονισμός του Συμβουλίου (ΕΚ) με αριθμό 834/2007 της 28^{ης} Ιουνίου του 2007 για τη βιολογική παραγωγή και τη σήμανση των βιολογικών προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) με αριθμό 2092/91

Ο κανονισμός θεμελιώνει το νομικό πλαίσιο για όλα τα επίπεδα παραγωγής, διανομής, ελέγχου και σήμανσης των βιολογικών προϊόντων που είναι δυνατό να προσφερθούν και να κυκλοφορήσουν στο εμπόριο στην ΕΕ. Καθορίζει τη συνεχή ανάπτυξη της βιολογικής παραγωγής μέσω της πρόβλεψης σαφώς ορισμένων στόχων και αρχών. Οι γενικές αρχές παραγωγής, ελέγχου και σήμανσης καθιερώθηκαν από τον Κανονισμό του Συμβουλίου και ως εκ τούτου, μπορούν να μεταβληθούν μόνο από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των Υπουργών Γεωργίας. Ταυτόχρονα, ο προηγούμενος Κανονισμός (ΕΟΚ) με αριθμό 2092/91 καταργείται.

Οι νέοι κανονισμοί περί σήμανσης σχετικά με την υποχρεωτική χρήση του λογότυπου της ΕΕ για τα βιολογικά προϊόντα αναβλήθηκαν έως την 1^η Ιουλίου 2010 με μια τροποποίηση στον Κανονισμό του Συμβουλίου.

Κανονισμός 889/2008

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 889/2008 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 5ης Σεπτεμβρίου 2008 σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων όσον αφορά τον βιολογικό τρόπο παραγωγής, την επισήμανση και τον έλεγχο των προϊόντων.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

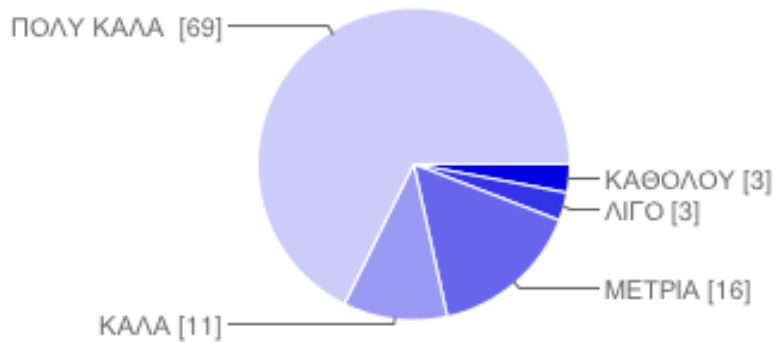
Τα τελευταία χρόνια τα βιολογικά προϊόντα εισβάλουν σε μεγαλύτερο βαθμό στη ζωή μας σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Η βιολογική γεωργία άρχισε να εφαρμόζεται περισσότερο από τους παραγωγούς και στόχος της η προσεκτικότερη αξιοποίηση του φυσικού πλούτου και η παραγωγή καλύτερης ποιότητας προϊόντων για τους καταναλωτές.

Δημιουργήθηκε έρευνα όσον αφορά την αντιμετώπιση των βιολογικών προϊόντων και βιολογικής γεωργίας από τους κατοίκους της Θεσσαλονίκης. Η έρευνα απευθύνθηκε σε κατοίκους διάφορων περιοχών της Θεσσαλονίκης (από Νεάπολη μέχρι Φοίνικα), σε ηλικίες από 17-70 χρονών με διαφορετικές απαιτήσεις και ενδιαφέροντα. Το δείγμα μας περιλαμβάνει φοιτητές, ανέργους, εργαζόμενους, έγγαμους, άγαμους και συνταξιούχους.

Παρακάτω παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας με μορφή γραφημάτων και με ποσοστά. Στη συνέχεια ακολουθεί η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και το γενικό συμπέρασμα της έρευνας.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ

1. ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ;

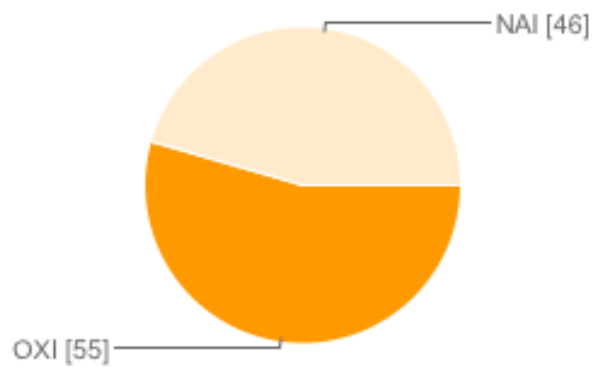

ΚΑΘΟΛΟΥ	3	3%
ΛΙΓΟ	3	3%
ΜΕΤΡΙΑ	16	16%
ΚΑΛΑ	11	11%
ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	69	68%

Τα βιολογικά προϊόντα είναι το αποτέλεσμα της καλλιέργειας της γης χωρίς χημικά λιπάσματα, παρασιτοκτόνα και τοξικά φυτοφάρμακα. Η καταπολέμηση των ασθενειών των φυτών καθώς και η λίπανση του εδάφους γίνονται με φυσικές μεθόδους και οργανικά εφόδια. Η καλλιέργεια βιολογικών προϊόντων στηρίζεται στις γνώσεις του παραδοσιακού αγρότη και στην αναζήτηση της επιστήμης για υγιεινές λύσεις.

Από την πρώτη ερώτηση που τέθηκε στο ερωτηματολόγιο προκύπτει ότι το μεγαλύτερο κομμάτι του πληθυσμού της Θεσσαλονίκης γνωρίζει πολύ καλά τι είναι τα βιολογικά προϊόντα και ελάχιστοι είναι αυτοί που δε γνωρίζουν.

2.ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ;

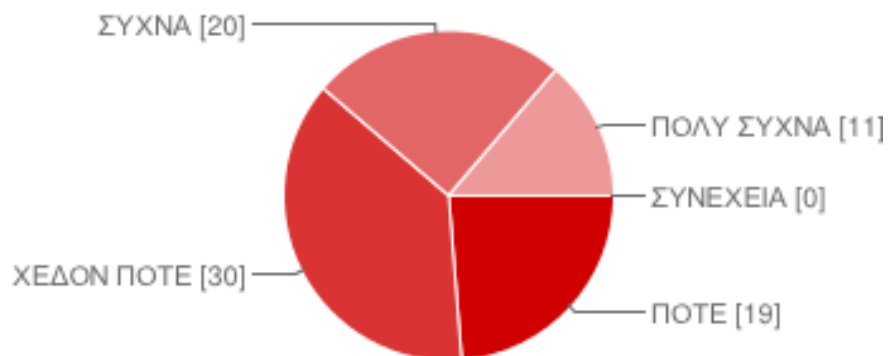

ΟΧΙ **55** 54%

ΝΑΙ **46** 46%

Για το αν χρησιμοποιούν βιολογικά προϊόντα οι κάτοικοι της Θεσσαλονίκης τα πράγματα είναι μοιρασμένα με αυτούς που δεν τα προτιμούν να είναι λίγο περισσότεροι. Το 54% του δείγματος δε χρησιμοποιεί, ενώ το 46% χρησιμοποιεί βιολογικά προϊόντα.

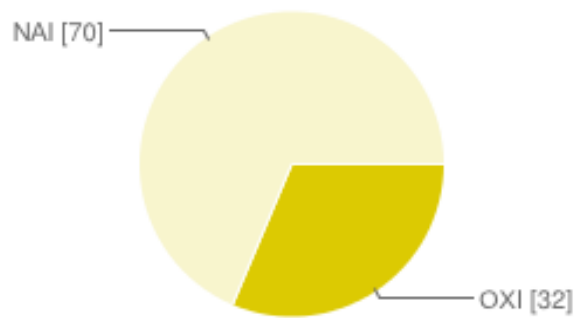
3.ΑΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ,ΠΟΣΟ ΣΥΧΝΑ;

ΠΟΤΕ	19 24%
ΣΧΕΔΟΝ ΠΟΤΕ	30 38%
ΣΥΧΝΑ	20 25%
ΠΟΛΥ ΣΥΧΝΑ	11 14%
ΣΥΝΕΧΕΙΑ	0 0%

Από το προηγούμενο γράφημα βλέπουμε ότι ο ένας στους δυο Θεσσαλονικείς χρησιμοποιεί βιολογικά προϊόντα ενώ σε αυτό το γράφημα βλέπουμε ότι από αυτούς που χρησιμοποιούν βιολογικά προϊόντα, οι περισσότεροι δεν τα χρησιμοποιούν τόσο συχνά και λίγοι είναι αυτοί που τα χρησιμοποιούν πολύ συχνά.

4.ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΚΟΣΜΟ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙ Β.Π;

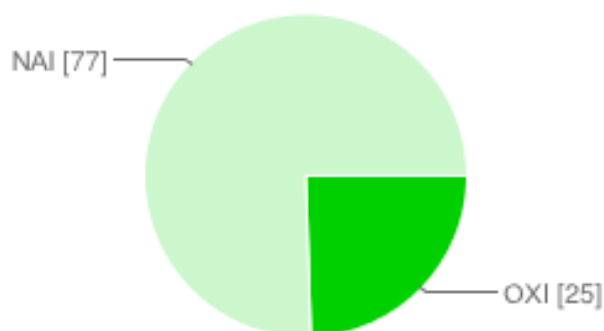

ΟΧΙ **32** 31%

ΝΑΙ **70** 69%

Από τους ερωτηθέντες προκύπτει ότι ο ένας στους τρεις δεν γνωρίζει κάποιο άτομο που να χρησιμοποιεί βιολογικά προϊόντα ενώ οι δυο στους τρεις απαντούν ότι γνωρίζουν άτομα που τα χρησιμοποιούν.

5.ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ;

ΟΧΙ 25 25%

ΝΑΙ 77 75%

Βιολογική γεωργία είναι ένα σύστημα παραγωγής που βασίζεται στην αμειψισπορά των καλλιεργειών, την ανακύκλωση των φυτικών υπολειμμάτων και της ζωικής κοπριάς, τη χλωρή λίπανση, τη λογική χρήση των γεωργικών μηχανημάτων και τους βιολογικούς τρόπους αντιμετώπισης των εχθρών και παρασίτων των φυτών.

Από το παραπάνω γράφημα βλέπουμε ότι οι τρεις στους τέσσερις Θεσσαλονικείς γνωρίζει τι είναι η βιολογική γεωργία και ο ένας στους τέσσερις δεν γνωρίζει ποιος είναι ο λόγος της βιολογικής γεωργίας.

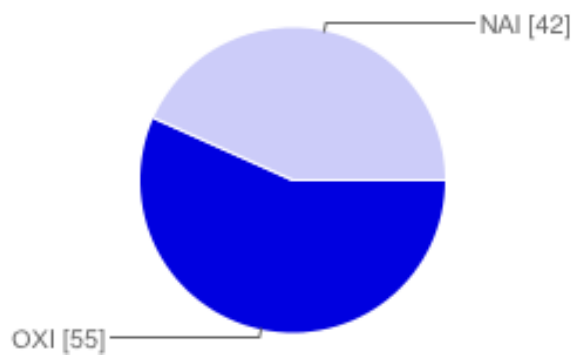
6.ΑΣΧΟΛΕΙΣΤΕ ΜΕ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ;

OXI **91** 89%
ΝΑΙ **11** 11%

Εδώ βλέπουμε ότι σχεδόν όλος ο πληθυσμός της Θεσσαλονίκης (περίπου το 90% του πληθυσμού) δεν ασχολείται με την βιολογική γεωργία και μόνο ένα μικρό μέρος (περίπου το 10%) ασχολείται με αυτήν.

7.ΑΝ ΟΧΙ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΑΣΧΟΛΗΘΗΤΕ ΜΕ ΤΗΝ Β.Γ;

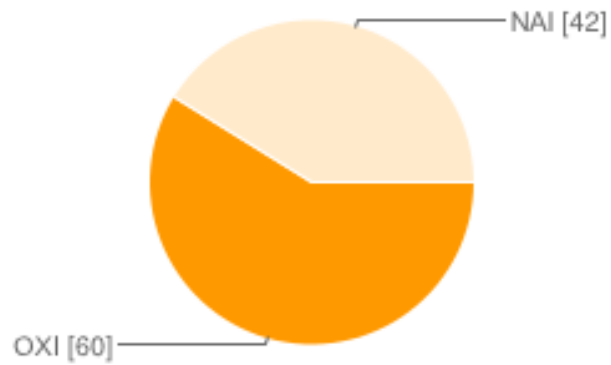

ΟΧΙ **55** 57%

ΝΑΙ **42** 43%

Από αυτούς που απάντησαν προηγουμένως ότι δεν ασχολούνται με τη βιολογική γεωργία, το 43% θα ήθελε να ασχοληθεί μελλοντικά και το 57% δε θα το έκανε.

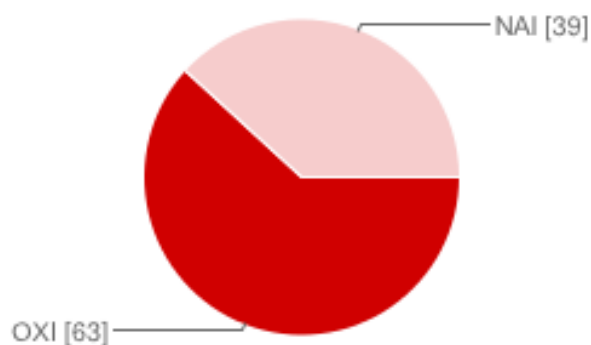
8.ΕΧΕΤΕ ΑΤΟΜΑ ΣΤΟΝ ΚΥΚΛΟ ΣΑΣ ΠΟΥ ΝΑ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ;

ΟΧΙ **60** 59%
ΝΑΙ **42** 41%

Στην ερώτηση αν γνωρίζουν άτομα που ασχολούνται με τη βιολογική γεωργία το 59% απάντησε όχι, ενώ το 41% απάντησε ναι.

9.ΕΙΝΑΙ ΓΝΩΣΤΗ ΣΕ ΕΣΑΣ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ;

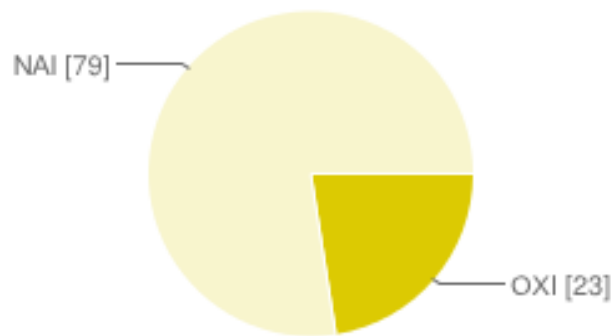
ΟΧΙ **63** 62%

ΝΑΙ **39** 38%

Η βιολογική γεωργία - κτηνοτροφία είναι ήπια μέθοδος παραγωγής τροφίμων. Για την καλλιέργεια των φυτών απαγορεύεται η χρήση συνθετικών-χημικών λιπασμάτων και εντομοκτόνων, ορμονών κ.τ.λ., ενώ χρησιμοποιούνται υλικά που απαντώνται στη φύση, όπως ορυκτά, φυτικά υπολείμματα και κοπριά. Η βιολογική μέθοδος παραγωγής λαμβάνει μέριμνα για τη διατήρηση και αύξηση της γονιμότητας του εδάφους υιοθετώντας μια σειρά τεχνικών, όπως κατάλληλο πρόγραμμα αμειψισποράς (εναλλαγή καλλιεργειών), αγρανάπαυση (ή ακαλλιέργεια), χλωρή λίπανση, εφαρμογή ζωικής κοπριάς ή άλλων οργανικών υλών.

Σχεδόν τα 2/3 δεν γνωρίζει τη διαδικασία της παραγωγής των βιολογικών προϊόντων και μόνο ένας στους τρεις γνωρίζει πως γίνεται η διαδικασία.

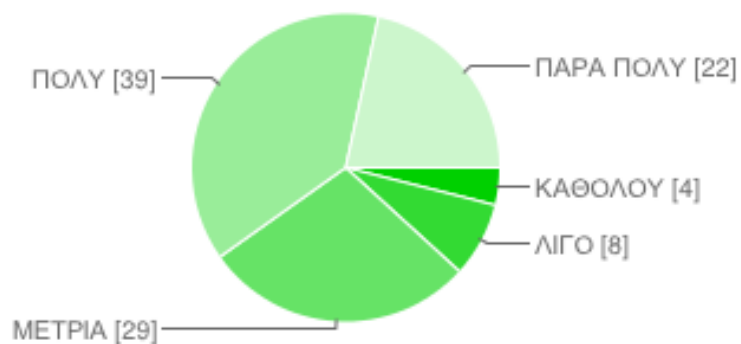
10.ΕΜΠΙΣΤΕΥΕΣΤΕ ΤΑ Β.Π;

ΟΧΙ 23 23%
ΝΑΙ 79 77%

Εδώ πέρα βλέπουμε ότι ο ένας στους τέσσερις δεν εμπιστεύεται την χρήση των βιολογικών προϊόντων και ότι οι τρεις από τους τέσσερις δεν έχουν κανένα πρόβλημα εμπιστοσύνης.

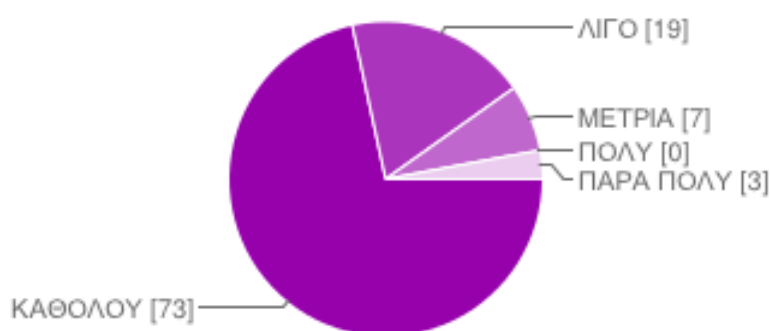
11.ΠΟΣΟ ΑΞΙΟΠΙΣΤΑ ΤΑ ΘΕΩΡΕΙΤΕ;

ΚΑΘΟΛΟΥ	4	4%
ΛΙΓΟ	8	8%
ΜΕΤΡΙΑ	29	28%
ΠΟΛΥ	39	38%
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	22	22%

Το μεγαλύτερο ποσοστό θεωρεί αξιόπιστα τα βιολογικά προϊόντα, κάποιιοι πιστεύουν ότι υπάρχουν αξιόπιστα βιολογικά προϊόντα αλλά είναι και πολλά που δεν είναι αξιόπιστα και μόνο λίγοι πιστεύουν ότι δεν είναι αξιόπιστα.

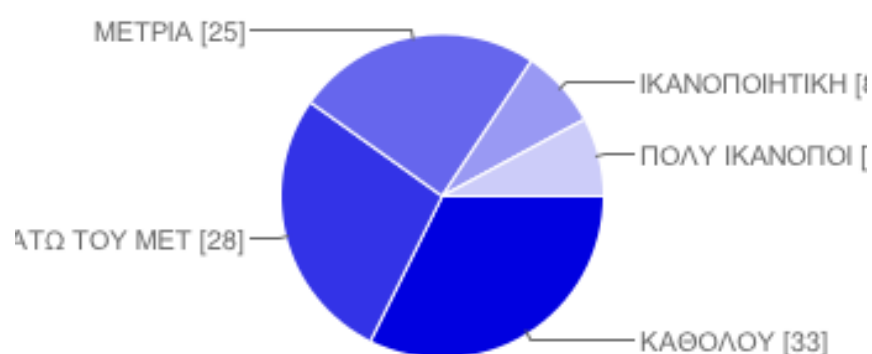
12.ΚΡΙΝΕΤΕ ΕΠΑΡΚΗ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΤΗΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ;

ΚΑΘΟΛΟΥ	73	72%
ΛΙΓΟ	19	19%
ΜΕΤΡΙΑ	7	7%
ΠΟΛΥ	0	0%
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	3	3%

Σχεδόν όλοι οι συμμετέχοντες της έρευνας θεωρούν ότι η ενημέρωση στη Θεσσαλονίκη για τα βιολογικά δεν είναι επαρκής(το 72% των συμμετέχοντων) , υπάρχουν κάποιοι που πιστεύουν ότι υπάρχει ελάχιστη εως μέτρια ενημέρωση (λίγη ενημέρωση το 19% και μέτρια το 7%) και ελάχιστοι είναι ικανοποιημένοι με την ενημέρωση (το 3%).

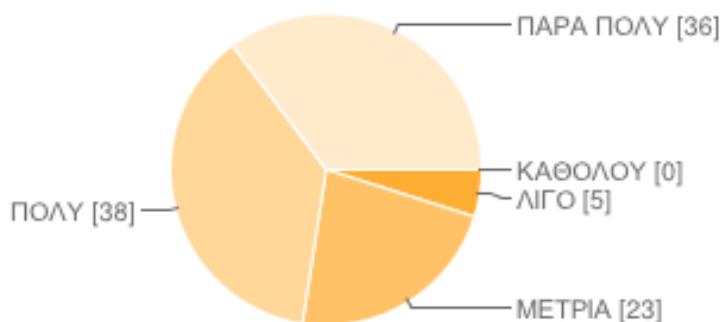
13. ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΠΩΣ ΕΙΝΑΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ Η ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ;

ΚΑΘΟΛΟΥ	33	32%
ΚΑΤΩ ΤΟΥ ΜΕΤΡΙΟΥ	28	27%
ΜΕΤΡΙΑ	25	25%
ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	8	8%
ΠΟΛΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	8	8%

Ενώ στο προηγούμενο γράφημα είδαμε ότι οι ερωτηθέντες δεν είναι ικανοποιημένοι με την ενημέρωση για τα βιολογικά, όσον αφορά τη διάθεση τους πιστεύουν ότι είναι μέτρια εως καθόλου (καθόλου το 32%, κάτω του μετρίου το 27% και μέτρια το 25%) και λίγοι είναι που πιστεύουν ότι είναι ικανοποιητική εως πολύ (ικανοποιητική το 8% και πολύ ικανοποιητική ακριβώς ο ίδιος αριθμός των συμμετέχοντων).

14.ΠΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΤΑ Β.Π.ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ;

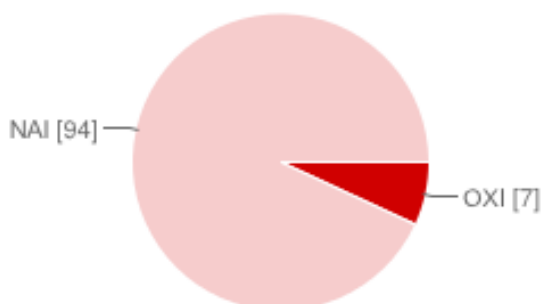
ΚΑΘΟΛΟΥ	0	0%
ΛΙΓΟ	5	5%
ΜΕΤΡΙΑ	23	23%
ΠΟΛΥ	38	37%
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	36	35%

Εδώ βλέπουμε ότι πάρα πολύ λίγοι πιστεύουν ότι τα βιολογικά είναι ασήμαντα για την υγεία του ανθρώπου (λίγο σημαντικά το 5%), σχεδόν το ¼ του πληθυσμού πιστεύει ότι είναι λίγο σημαντικά, ενώ τα ¾ του πληθυσμού ότι είναι πολύ έως πάρα πολύ σημαντικά (πολύ το 37% και πάρα πολύ το 35%).

Τα βιολογικά φρούτα και λαχανικά περιέχουν 40% περισσότερα αντιοξειδωτικά από τα συμβατικά προϊόντα, με αποτέλεσμα να προστατεύουν τον οργανισμό από την εκδήλωση σοβαρών παθήσεων.

Περιέχουν μεγαλύτερες ποσότητες σε βιταμίνη C και σε ιχνοστοιχεία σιδήρου, χαλκού και ψευδάργυρου, καθώς και μεταβολίτες, οι οποίοι θεωρείται ότι προστατεύουν από τον καρκίνο και τις καρδιοπάθειες.

15.ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΤΑ Β.Π. ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ;

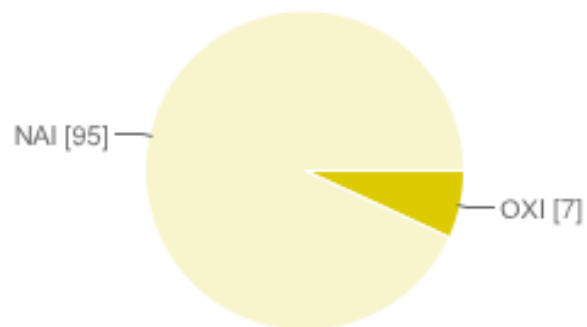

ΟΧΙ	7	7%
ΝΑΙ	94	93%

Σχεδόν όλοι πιστεύουν ότι τα βιολογικά είναι σημαντικά για την πλήρη διατροφή του ανθρώπου (93%) και πολύ λίγοι (7%) ότι χωρίς αυτά δεν θα υπήρχε κανένα πρόβλημα στη διατροφή του ανθρώπου.

Τα θρεπτικά συστατικά που παρέχει ένα προϊόν βιολογικής γεωργίας μπορεί να προσληφθούν στο ακέραιο, χωρίς την αντίστοιχη πρόσληψη χημικών καταλοίπων και ταυτόχρονα παρουσιάζουν μειωμένη συγκέντρωση νιτρικών αλάτων, συστατικά των οποίων η αυξημένη πρόσληψη έχει συσχετιστεί με την εμφάνιση καρκίνου του στομάχου. Ένα μεγάλο ποσοστό (περίπου 70%) των νιτρικών ιόντων που προσλαμβάνει ο μέσος καταναλωτής, προέρχεται από τρόφιμα όπως τα λαχανικά, ενώ σημαντική ποσότητα προέρχεται και από το νερό.

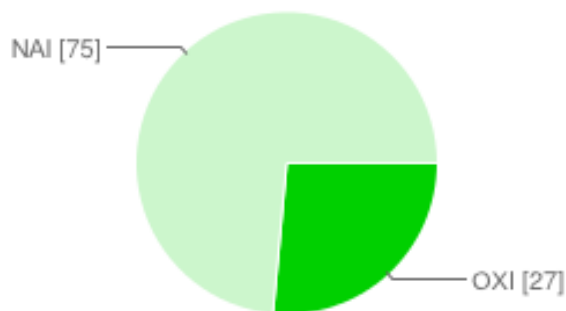
16.ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΤΑ Β.Π. ΕΙΝΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΒΑΤΙΚΑ;

ΟΧΙ	7	7%
ΝΑΙ	95	93%

Το 95% των συμμετέχοντων πιστεύει ότι τα βιολογικά είναι καλύτερα από τα συμβατικά ενώ το 7% πιστεύει ότι δεν είναι.

17. ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΙΝΑΙ ΠΙΟ ΕΥΓΕΣΤΑ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΒΑΤΙΚΑ;

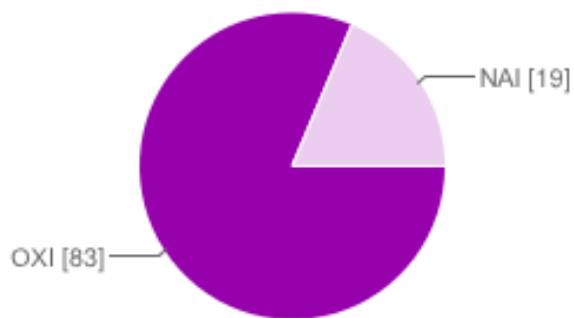
ΟΧΙ 27 26%

ΝΑΙ 75 74%

Οι τρεις στους τέσσερις θεωρεί ότι το βιολογικά είναι πιο νόστιμα από τα συμβατικά ενώ το υπόλοιπο ποσοστό ότι έχουν την ίδια γεύση.

Τα βιολογικά προϊόντα έχουν καλύτερο άρωμα και γεύση. Αυτό οφείλεται κατά πάσα πιθανότητα στον τρόπο ανάπτυξης των φυτών όσο και στη συγκομιδή τους. Επιπρόσθετα, τα βιολογικά φρούτα και λαχανικά περιέχουν χαμηλότερα ποσοστά υγρασίας και μεγαλύτερες συγκεντρώσεις βιταμινών και μετάλλων, με αποτέλεσμα να απαιτούν περισσότερο χρόνο μαγειρέματος, γεγονός που οδηγεί σε καλύτερη γεύση.

18.ΚΡΙΝΕΤΕ ΛΟΓΙΚΕΣ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ;

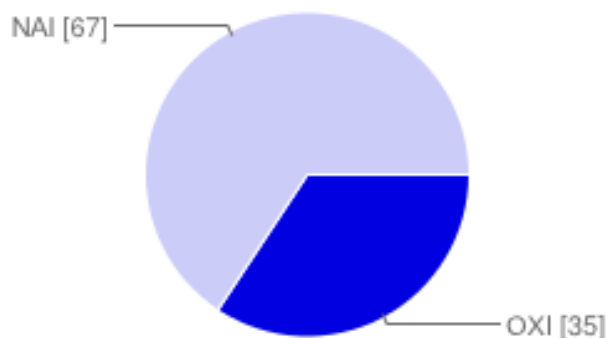
ΟΧΙ **83** 81%

ΝΑΙ **19** 19%

Παραπάνω από το 80% κρίνει ότι οι τιμές των βιολογικών δεν είναι λογικές και μόνο το 20% ότι τα βιολογικά δεν είναι ακριβά.

Τα βιολογικά προϊόντα είναι κατά 30% ακριβότερα από τα συμβατικά. Αν και επιβαρύνουν την τσέπη του καταναλωτή, φαίνεται ότι κάποιοι τα επιλέγουν για τα οφέλη τους στην υγεία.

19.ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΤΟΝ ΛΟΓΟ ΠΟΥ ΤΑ Β.Π. ΕΙΝΑΙ ΑΚΡΙΒΟΤΕΡΑ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΒΑΤΙΚΑ;

ΟΧΙ 35 34%

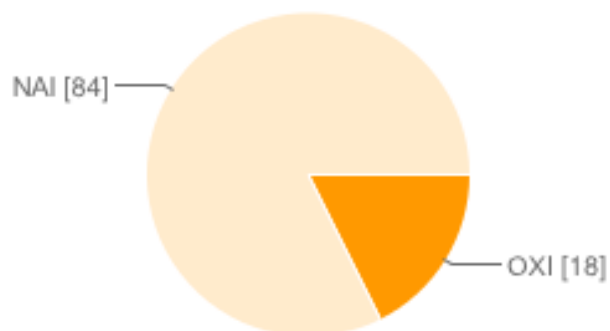
ΝΑΙ 67 66%

Τα 2/3 των ερωτηθέντων γνωρίζει γιατί τα βιολογικά είναι ακριβότερα από τα συμβατικά, το 1/3 όμως δεν γνωρίζει γιατί είναι ακριβότερα.

Τα προϊόντα είναι ανταγωνιστικά και πωλούνται συχνά σε υψηλότερες τιμές από τα συμβατικά. Αυτό μπορεί να οφείλεται:

Στο υψηλότερο κόστος παραγωγής (π.χ. οργανικά λιπάσματα, μηχανικός τρόπος καταπολέμησης ζιζανίων), στις μειωμένες αποδόσεις των καλλιεργειών λόγω της εκτατικής φύσης τους, στη μικρή προσφορά που δεν καλύπτει επαρκώς την ολοένα αυξανόμενη ζήτηση σε ορισμένες κατηγορίες, στην επιβάρυνση του κόστους ελέγχου και πιστοποίησης των προϊόντων

20.ΕΙΝΑΙ ΠΙΟ ΔΥΣΚΟΛΟ ΝΑ ΠΑΡΑΧΘΟΥΝ ΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΒΑΤΙΚΑ;

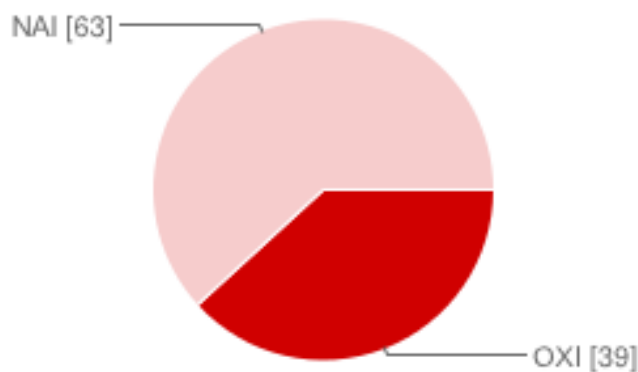
ΟΧΙ 18 18%

ΝΑΙ 84 82%

Οι περισσότεροι πιστεύουν ότι τα βιολογικά είναι πιο δύσκολο να παραχθούν (το 82% των ερωτηθέντων). Λίγοι είναι αυτοί που θεωρούν ότι η παραγωγική διαδικασία δεν είναι δύσκολη (το 18%).

Η παραγωγή των βιολογικών προϊόντων δεν είναι μια εύκολη διαδικασία. Χρειάζεται μια διαρκής και επιστημονική προσέγγιση της καλλιέργειας ή της εκτροφής, καθώς οι κανόνες είναι ιδιαίτερα αυστηροί.

21. ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ;

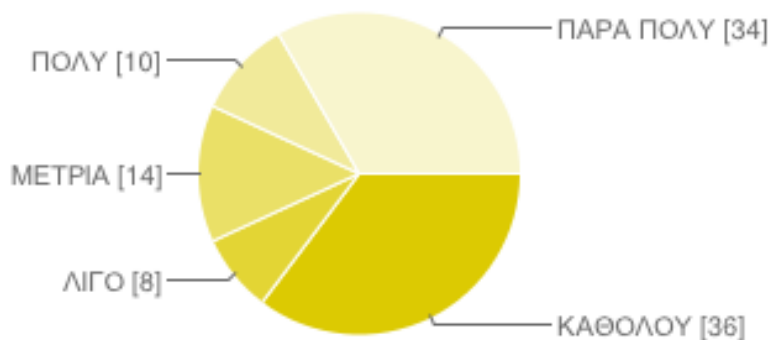
ΟΧΙ **39** 38%

ΝΑΙ **63** 62%

Οι βασικοί σκοποί της βιολογικής γεωργίας είναι να παράγει τροφή υψηλής θρεπτικής αξίας σε επαρκή ποσότητα, να αλληλεπιδράσει με εποικοδομητικό και ζωτικό τρόπο με όλα τα φυσικά συστήματα και κύκλους, να διατηρήσει και να αυξήσει μακροπρόθεσμα τη γονιμότητα του εδάφους και να περιορίσει όλες τις μορφές ρύπανσης που προέρχονται από τη γεωργική πρακτική.

Από το γράφημα βλέπουμε ότι το 38% ξέρει τους σκοπούς της βιολογικής γεωργίας, ενώ το 62% δε γνωρίζει.

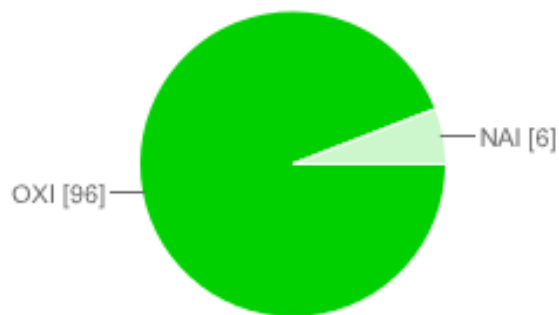
22.ΕΜΠΙΣΤΕΥΕΣΤΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΦΥΤΑ;

ΚΑΘΟΛΟΥ	36	35%
ΛΙΓΟ	8	8%
ΜΕΤΡΙΑ	14	14%
ΠΟΛΥ	10	10%
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	34	33%

Εδώ οι απόψεις είναι μοιρασμένες. Οι καταναλωτές της Θεσσαλονίκης δεν εμπιστεύονται ιδιαίτερα τη χρήση των βιολογικών φαρμάκων. Συγκεκριμένα το 35% δεν τα εμπιστεύεται καθόλου, το 33 % τα εμπιστεύεται παρα πολύ και το υπόλοιπο 32% ήταν επιφυλακτικό στην απάντησή του.

23.ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΟ ΝΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΤΑ ΦΥΤΑ;

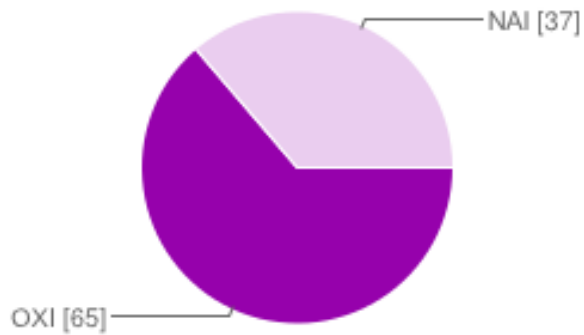

OXI **96** 94%

ΝΑΙ **6** 6%

Στην ερώτηση αν κρίνουν σωστή την γενετική τροποποίηση των φυτών, οι ερωτηθέντες έδωσαν μια ξεκάθαρη απάντηση με το 94% να μη συμφωνεί με αυτή την πρακτική και μόλις το 6% να τη βρίσκει σωστή.

24. ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΤΑ Β.Π. ΕΙΝΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΑΙ ΔΕΝ ΤΥΓΧΑΝΟΥΝ ΑΛΛΙΩΣΗΣ;

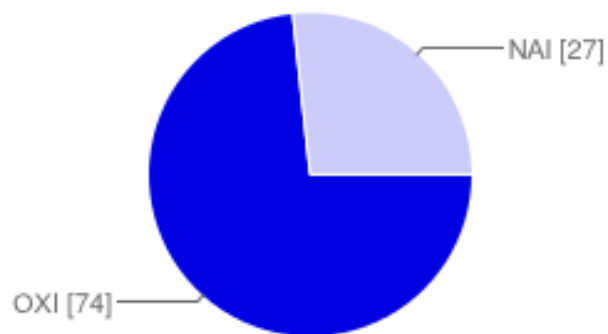

ΟΧΙ **65** 64%

ΝΑΙ **37** 36%

Οι καταναλωτές της Θεσσαλονίκης δεν εμπιστεύονται και πολύ την τις πιστοποιήσεις των βιολογικών προϊόντων, αφού το 64% του δείγματος απάντησε όχι και το 36% απάντησε ναι.

25.ΚΡΙΝΕΤΕ ΟΤΙ ΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΕΙΝΑΙ ΣΥΜΟΡΦΩΜΕΝΟΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΟΥ ΕΠΙΒΑΛΕΙ Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΑ Β.Π.;

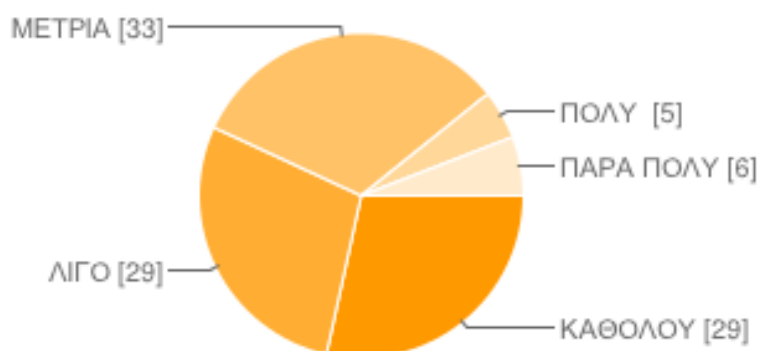

OXI **74**73%

NAI **27**27%

Εδώ γίνεται ξεκάθαρο ότι οι καταναλωτές δεν εμπιστεύονται τους παραγωγούς σε ότι έχει να κάνει με τους κανόνες που επιβάλλει η Ε.Ε. για τα βιολογικά προϊόντα. Το 73% απάντησε όχι και το 27% απάντησε ναι.

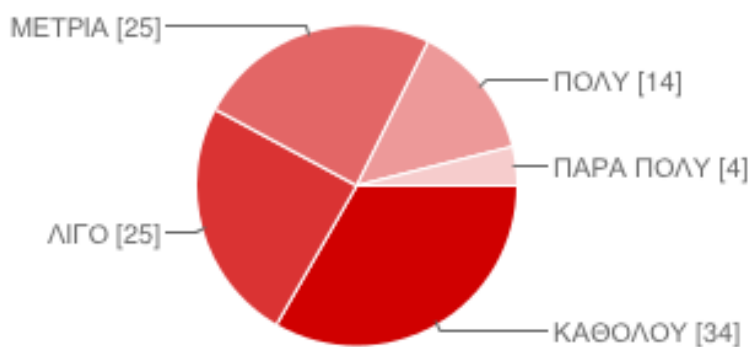
26.ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ ΕΜΠΙΣΤΕΥΕΣΤΕ ΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ;

ΚΑΘΟΛΟΥ	29	28%
ΛΙΓΟ	29	28%
ΜΕΤΡΙΑ	33	32%
ΠΟΛΥ	5	5%
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	6	6%

Τα βιολογικά προϊόντα που προέρχονται από το εξωτερικό δεν τα εμπιστεύονται ιδιαίτερα οι θεσσαλονικείς αφού το 89% είναι μοιρασμένο από καθόλου μέχρι μέτρια και το υπόλοιπο 11% πολύ και πάρα πολύ.

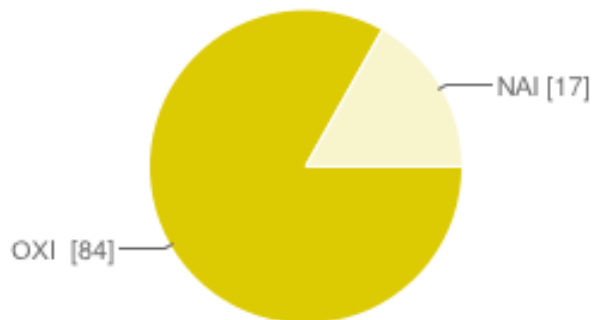
27.ΚΡΙΝΕΤΕ ΟΤΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΣΑΣ ΕΙΝΑΙ ΑΡΚΕΤΕΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ;

ΚΑΘΟΛΟΥ	34	33%
ΛΙΓΟ	25	25%
ΜΕΤΡΙΑ	25	25%
ΠΟΛΥ	14	14%
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	4	4%

Εδώ μπορούμε εύκολα να βγάλουμε το συμπέρασμα ότι υπάρχει σημαντική έλλειψη στην ενημέρωση των καταναλωτών της Θεσσαλονίκης για τα βιολογικά προϊόντα και τη βιολογική γεωργία.

28.ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ;

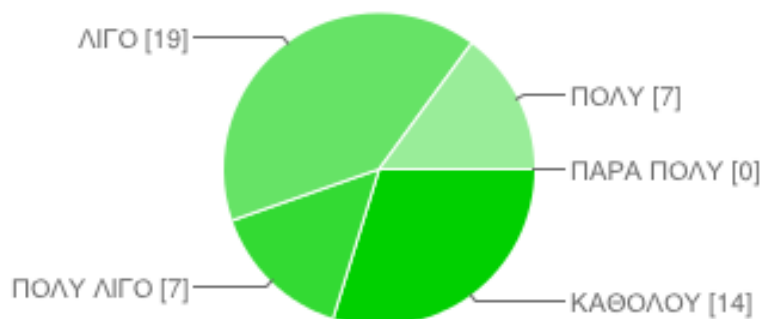

ΟΧΙ **84** 83%

ΝΑΙ **17** 17%

Εδώ γίνεται σαφές ότι οι καταναλωτές δε γνωρίζουν τις απαιτήσεις της Ε.Ε. για τα βιολογικά προϊόντα. Το 83% απάντησε ότι δε γνωρίζει και το 17% ότι γνωρίζει.

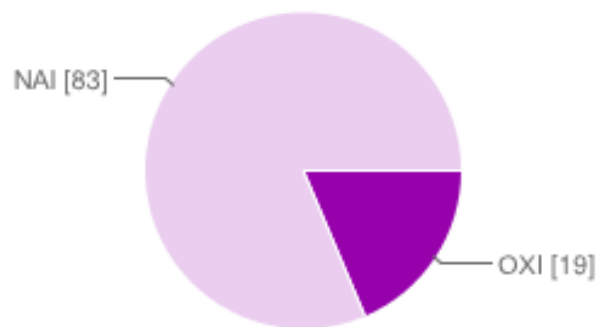
29.ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ ΣΥΜΦΩΝΕΙΤΕ ΜΕ ΑΥΤΕΣ;

ΚΑΘΟΛΟΥ	14	30%
ΠΟΛΥ ΛΙΓΟ	7	15%
ΛΙΓΟ	19	40%
ΠΟΛΥ	7	15%
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	0	0%

Όσοι από τους ερωτηθέντες γνωρίζουν τις απαιτήσεις της Ε.Ε. για τα Β.Π. δε συμφωνούν ιδιαίτερα με αυτές, ενώ οι απαιτήσεις αυτές δε βρίσκουν κανέναν εξ' ολοκλήρου σύμφωνο.

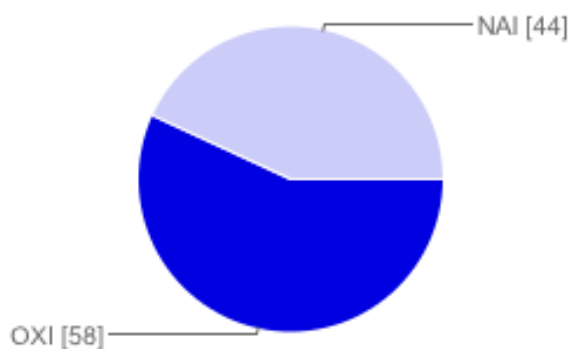
30.ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΜΕ ΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΩΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ;

ΟΧΙ **19** 19%
ΝΑΙ **83** 81%

Το 81% πιστεύει ότι με τη βιολογική γεωργία γίνεται σωστή διαχείριση των φυσικών πόρων και προστασίας του περιβάλλοντος, ενώ το 19% πιστεύει πως όχι.

31.ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ ΣΤΗΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΙΕΣ;

OXI **58** 57%

ΝΑΙ **44** 43%

Για το εάν γνωρίζουν οι κάτοικοι της Θεσσαλονίκης ότι η βιολογική γεωργία δεν περιλαμβάνει μόνο τις βιολογικές καλλιέργειες αλλά περιλαμβάνει και άλλους τομείς, όπως π.χ. οι βιολογική κτηνοτροφία, οι απαντήσεις είναι κάπως μοιρασμένες. Το 57% απάντησε όχι και το 43% ναι.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Στην έρευνα πήραν μέρος όλες οι ηλικίες (παιδιά, ενήλικες) , όλες οι εργασιακές ομάδες (δημόσιοι, ιδιωτικοί υπάλληλοι και ελεύθεροι επαγγελματίες) αλλά και συνταξιούχοι φοιτητές και άνεργοι.

Εξετάζοντας τις απαντήσεις που μας δώθηκαν καταλήξαμε στο συμπέρασμα πως ενώ η πλειοψηφία των ερωτηθέντων γνωρίζει την ύπαρξη των βιολογικών προϊόντων ουσιαστικά δεν γνωρίζει τι είναι το βιολογικό προϊόν και η βιολογική γεωργία, καθώς η ενημέρωση είναι ελλιπής. Φυσικά υπάρχουν και εξαιρέσεις οι οποίες παρατηρήθηκαν κυρίως στους μαθητές-φοιτητές καθώς πλέον στα σχολεία υπάρχει ένα εκτεταμένο κομμάτι διδασκαλίας που αφορά στα βιολογικά προϊόντα. Επομένως όπως είναι φυσικό από τη στιγμή που οι γνώσεις τους είναι ελλιπείς δεν εμπιστεύονται ούτε τα εγχώρια αλλά ούτε και του εξωτερικού μένοντας προσκολλημένοι στα συμβατικά προϊόντα.

Βέβαια ένας ακόμη λόγος που οι καταναλωτές αποφεύγουν τα βιολογικά προϊόντα είναι ότι οι τιμές των βιολογικών προϊόντων είναι υψηλότερες από αυτές των συμβατικών και όπως είναι φυσικό στις μέρες μας λόγω της οικονομικής κρίσης προσπαθούν να βρουν την πιο συμφέρουσα προσφορά.

Τέλος βλέπουμε ότι ενώ λίγοι αχολούνται με την βιολογική γεωργία, αρκετοί είναι αυτοί που δεν απορρίπτουν την ιδέα και θα ήθελαν μελλοντικά να μάθουν περισσότερα πράγματα και να ασχοληθούν με αυτήν καθώς οι περισσότεροι πιστεύουν πως οι βιολογικές καλλιέργειες προστατεύουν ή είναι ένας τρόπος προστασίας του περιβάλλοντος.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΛΑΙΚΕΣ

Μετά την επίσκεψη μας στις βιολογικές λαϊκές της Νεαπόλεως και της Καλαμαριάς και συζήτηση με τους παραγωγούς αποκομίσαμε χρήσιμες πληροφορίες για τον τρόπο λειτουργίας των βιολογικών λαϊκών, την πορεία που ακολούθησαν από την έναρξη λειτουργίας των βιολογικών στην Ελλάδα. Επίσης συζητήθηκε με τους παραγωγούς το θέμα του τρόπου αντιμετώπισης από τον κόσμο που τις επισκέπτεται και το κράτος.

Στην Θεσσαλονίκη οι βιολογικές λαϊκές αγορές ξεκίνησαν το 2001, δυο χρόνια μετά την Αθήνα και αρχικά εμφανίστηκαν στις ανατολικές συνοικίες και σταδιακά εξαπλώθηκαν και στις υπόλοιπες περιοχές. Στην αρχή ενώ οι δήμοι ήταν ευνοϊκοί και προσπαθούσαν να τους βοηθήσουν, οι γεωπόνοι και οι συμβατικοί παραγωγοί τους χλεύαζαν και ήταν δύσπιστοι και αρνητικοί απέναντί τους. Επίσης η τεχνογνωσία πάνω στον συγκεκριμένο τομέα ήταν σχεδόν ανύπαρκτη με αποτέλεσμα αυτό να τους δημιουργεί επιπρόσθετα προβλήματα καθώς δεν υπήρχε ούτε βιβλιογραφία αλλά και ούτε ανάλογη εμπειρία η οποία θα μπορούσε να τους φανεί χρήσιμη και να ανατρέξουν σε αυτήν. Τέλος μας διευκρίνησαν πως οι τιμές των προϊόντων είναι αυξημένες, αν και όχι τόσο όσο ήταν στις αρχές, εξαιτίας των αυξημένων εργατοώρων αλλά μας είπαν επίσης πως οι τιμές θα μειώνονταν αισθητά εαν υπήρχε παραγωγή βιολογικών λιπασμάτων στο ίδιο επίπεδο όπως της παραγωγής των συμβατικών λιπασμάτων.

Όσον αφορά το κράτος οι παραγωγοί των βιολογικών προϊόντων προσδοκούσαν και ακόμα ελπίζουν, σε μία ευνοϊκότερη αντιμετώπιση, δηλαδή συχνότερες και μεγαλύτερες επιδοτήσεις (οι οποίες δίνονται σε συνεργασία με την Ε.Ε.), αλλά και την παραμονή τους στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και όχι την υποβάθμισή τους με την προσχώρησή τους στο Υπουργείο Εμπορίου, καθώς με αυτόν τον τρόπο από αγρότες μετατρέπονται σε απλούς εμπόρους.

Πιο συγκεκριμένα η βοήθεια από τη μεριά της Ε.Ε. την τελευταία πενταετία, δηλαδή από τη στιγμή που ξεκίνησε η οικονομική κρίση, είναι υποτυπώδης και ενώ με τα λόγια στηρίζουν και παρακινούν τους

αγρότες να ασχοληθούν με τις βιολογικές καλλιέργειες, τελικά δεν παραχωρούν επιδοτήσεις με αποτέλεσμα οι αγρότες να δυσκολεύονται πολύ. Τέλος το παράπονο των καλλιεργητών με τους οποίους μιλήσαμε είναι η μεγάλη προώθηση και η οικονομική ενίσχυση στον τομέα των βιοκαυσίμων.

Το γενικότερο σχόλιο των παραγωγών όσον αφορά τον κόσμο είναι πως στην αρχή (περίπου 13 χρόνια πριν) δυσπιστούσαν και σνόμπαραν τα βιολογικά προϊόντα και τις βιολογικές λαϊκές αλλά αυτό σταδιακά άρχισε να αλλάζει, παρατηρήθηκε αύξηση στη ζήτηση των βιολογικών προϊόντων και αύξηση της κίνησης στις λαϊκές. Βέβαια με την έλευση της οικονομικής κρίσης η ζήτηση και η κίνηση στις λαϊκές μειώθηκε αισθητά τα πρώτα δύο χρόνια αλλά στη συνέχεια επανήλθε σταδιακά στα συνηθισμένα επίπεδα.

Στη Θεσσαλονίκη υπάρχουν 60 παραγωγοί όπου ο καθένας πουλάει διαφορετικά προϊόντα και συνεργάζονται άψογα μεταξύ τους. Όμως εκτός από τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν από το κράτος και την ευρωπαϊκή ένωση, σημαντικά προβλήματα επίσης τους δημιουργούν και οι δήμοι καθώς δεν έχουν την ίδια αντιμετώπιση με τις συμβατικές λαϊκές αγορές, τους θέτουν συνεχώς εμπόδια και επίσης έχουν ένα υψηλό κόστος ενοικίασης για τη θέση που καταλαμβάνουν σε κάθε λαϊκή αγορά.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1.. Καραγιαννίδου Ε. , Προτιμούμε βιολογικά προϊόντα γιατί... ,<http://e-diaita.com/food-and-beverage/11-seven-reasons-to-prefer-organic-products.html> .
2. Παλάτος Γ., Κυρκενίδης Ι., 2006, Βιολογική Γεωργία, Αλεξάνδρειο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη
3. Τσελές Δ., Ευθυμιάδου Α., Γκούλτα Μ., 2011, Βιολογική Γεωργία, Τ.Ε.Ι. Πειραιά.
4. Χρυσστομίδου Β., Βιολογικά προϊόντα από πλήθος παραγωγών , <http://www.kathimerini.gr/764284/article/epikairothta/perivallon/viologika-proionta-apo-plh8os-paragwgwn>.
5. Bio Hellas , Γιατί είναι πιο ακριβά τα βιολογικά προϊόντα; , <http://www.bio-hellas.gr/el/%CE%92%CE%B9%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%AC%CE%A0%CF%81%CE%BF%CF%8A%CF%8C%CE%BD%CF%84%CE%B1FAQ/%CE%93%CE%B9%CE%B1%CF%84%CE%AF%CE%B5%CE%AF%CE%BD%CE%B1%CE%B9%CF%80%CE%B9%CE%BF%CE%91%CE%BA%CF%81%CE%B9%CE%B2%CE%AC/tabid/101/Default.aspx>.
6. bio μελισσάνθη, Βιολογικά προϊόντα, <http://www.biomelissanthi.gr/viologika-proionta.html>.
7. Paragogi , Παίρνουν σειρά τα βιολογικά για ενισχύσεις , <http://www.paragogi.net/2229/pairnoyn-seira-ta-viologika-gia-enisxyseis>.
8. Viologika.gr, <http://www.viologika.gr/viologiki-diatrofi.php>.
9. ΟΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, http://www.dionet.gr/stoxoi_bio.htm.
10. Όρνις Ποιών , Βιολογική διατροφή , <http://www.ornis-poion.gr/2013-04-04-18-48-24>.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....σελ.2
2.ABSTRACT.....σελ.3
3.ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....σελ.4
4.ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....σελ.5
5.Αντιμετώπιση των βιολογικών προϊόντων από τους κατοίκους της Θεσσαλονίκηςσελ.15
6.Ανάλυση των ερωτηματολογίωνσελ.16
7.Συμπέρασμασελ.47
8.Βιολογικές λαϊκέςσελ.48
9.Βιβλιογραφίασελ.50